

MANIFESTO 17M

Escola Sindical Veri Pazos

Sagunt · 15-17 de maio de 2026

Día Internacional contra a LGTBIQA+fobia

Manifesto 17M da Escola Sindical Veri Pazos

Escola Sindical da Federación de Ensino de CCOO · Sagunt, 15–17 de maio de 2026 · Día Internacional contra a LGTBIQA+fobia

Este manifesto pecha os tres días de traballo colectivo da Escola Sindical Veri Pazos, que toma o seu nome da compañeira que dedicou a súa vida sindical a unir a loita de clase e a loita polos dereitos LGTBIQA+ e lémbra-nos que ningún dereito se conquista sen organización.

I. Dende onde falamos

Falamos dende o ensino público, concertado, privado e universitario do conxunto do Estado, nun momento no que o avance da extrema dereita, os retrocesos normativos e a presión sobre os protocolos de igualdade xa non son unha ameaza futura senón unha realidade cotiá nos nosos centros. Falamos como Federación de Ensino de CCOO, sindicato de clase, porque sabemos que non hai dereitos LGTBIQA+ sen condicións materiais que os sosteñan, e non hai condicións materiais dignas sen sindicalismo combativo. A LGTBIQA+fobia atravesa a aula, o claustro, o vestiario e a mesa de negociación. Por iso é materia sindical. Por iso este manifesto.

Falamos contra todas as formas de violencia e discriminación: contra a lesbofobia, a bifobia, a transfobia, a interfobia, a afobia, e contra o silencio que as naturaliza. Falamos sabendo que a opresión entrecrúzase coa clase, coa racialización, coa migración, coa idade e coa diversidade funcional, e que un sindicalismo que ignore esas interseccións non é un sindicalismo comprometido.

II. O que traballamos na Escola

Durante os días 15, 16 e 17 de maio, reunidas en Sagunt, as compañeiras, compañeiros e compañeiras participantes na Escola —chegades dende todos os territorios e dende todos os sectores do ensino— deliberamos de forma colectiva arredor de cinco bloques temáticos. Fixémolo sobre papel continuo, con post-its, coa voz de cadaquén e a escoita de todas. O que segue non é un texto de despacho: é a tradución política dese traballo compartido entre territorios e sectores.

III. Intersex: existimos, somos persoas con dereitos, e non mitos

O primeiro que afirmamos é o máis silenciado: as persoas intersex existen, son persoas con dereitos plenos e non mitos nin excepcións biolóxicas. Reducilas ás súas hormonas ou aos seus xenitais é unha violencia. Somos moito máis que iso.

Isto é materia sindical porque a organización material dos nosos centros de traballo e de estudo —vestiarios, armarios, baños, formularios, rexistros— segue construída sobre unha división binaria que non contempla a realidade das persoas intersex nin de moitas outras. Os espazos deben pensarse para as persoas, non só para os xéneros.

Esiximos que as administracións educativas estatais e autonómicas adapten infraestruturas, protocolos e documentación á realidade intersex, e que a formación do profesorado inclúa esta realidade de forma específica e rigorosa. **Comprometémonos** a levar esta esixencia a cada mesa de negociación, en cada territorio e en cada sector.

IV. Protocolo trans: punto de partida, non de chegada

Os protocolos trans existentes nas distintas comunidades autónomas son un punto de partida, non un teito. Hai que seguir loitando para que melloren, se apliquen, se garantan e se harmonicen nun marco estatal coherente que non deixe a ningunha persoa trans desprotexida segundo o código postal no que viva, estude ou traballe.

Reclamar por inacción administrativa aos equipos directivos que non cumpren coa normativa vixente non é un xesto de confrontación: é o noso deber sindical e o noso dereito como traballadoras e traballadores. A saúde mental do profesorado e do alumnado trans é prevención de riscos laborais; os riscos psicosociais derivados da transfobia institucional esixen protocolos con medidas reais de acompañamento e garantía de defensa legal.

Esiximos escoita e acompañamento para o alumnado, implicación efectiva dos equipos directivos e dos claustros, formación obrigatoria para todo o persoal docente e non docente, e medidas negociadas que faciliten a confirmación de xénero nos centros de traballo sen que ningunha compañeira ou compañeiro trans teña que atravesar ese proceso en soidade.

Comprometémonos a non aceptar que os protocolos queden no papel mentres nas aulas se vulneran cada día.

V. Plans de igualdade LGTBIQA+: a teoría feita práctica

Un plan de igualdade funciona só se a teoría se fai práctica. Esa é a frase que escribimos e que asumimos.

Sen medo a cumprir as leis: é o noso deber e o noso orgullo defender os dereitos conquistados. Esiximos a protección efectiva das e dos docentes fronte á discriminación LGTBIQA+, a protección dos centros para falar de diversidade sen presións nin vetos e a incorporación da asexualidade e o aromanticismo como realidades que tamén teñen que ser visibilizadas e respectadas.

Esiximos un **Pacto de Estado contra os discursos de odio**, porque a resposta á ofensiva reaccionaria non pode ser só defensiva: ten que ser institucional, estable e vinculante e blindarse fronte aos vaivéns dos gobernos autonómicos. Esiximos recursos, formación e garantías reais para toda a comunidade educativa.

VI. Negociación colectiva: as liñas vermellas non se negocian

A negociación colectiva é a ferramenta a través da cal os dereitos enunciados se converten en condicións de traballo. Por iso CCOO debe defender en toda negociación —estatal, autonómica, sectorial e de empresa— os protocolos LGTBIQA+ xa conquistados e empurrar para que se amplíen.

Asumimos crear liñas vermellas na negociación colectiva: non se pode rexistrar ningún convenio que non conteña as medidas que a lexislación vixente esixe. Asumimos ampliar o perfil das persoas negociadoras para que a diversidade estea representada na mesa, non só no preámbulo. Asumimos que a defensa das persoas trans ten que ser un eixe do traballo de negociación colectiva, non unha nota a pé de páxina.

Isto esixe formación específica para as persoas negociadoras, en particular sobre o **Real Decreto 1026/2024** que regula as medidas planificadas de igualdade e non discriminación das persoas LGTBI nas empresas. E esixe implicación activa dos comités de empresa, as delegadas e delegados sindicais, e o conxunto das traballadoras e traballadores.

VII. Flúe: déixennos ser

E hai unha parte que desborda as categorías. Unha parte que ten que ver con consciencia emocional, con espazos seguros, con poder ser sen pedir permiso.

O noso colectivo necesita que nos deixen ser. Ninguén ten que volver ao armario na terceira idade, nin no traballo, nin en ningún lugar da súa vida. A vida tería que ser amar e xa.

Non imos dar un paso atrás. Somos máis e somos mellores que quen propaga o odio e a violencia. De fronte, coa democracia.

VIII. Compromisos da Federación de Ensino de CCOO

Como Federación de Ensino de CCOO, coa voz dos territorios e sectores reunidos nesta Escola, asumimos:

Comprometémonos a levar a cada mesa de negociación —estatal, autonómica, sectorial e de empresa— os protocolos LGTBQA+ e a non asinar ningún convenio que incumpra a lexislación vixente, incluído o RD 1026/2024.

Comprometémonos a esixir o cumprimento efectivo dos protocolos trans en todos os territorios e a reclamar formalmente ante toda inacción administrativa ou dos equipos directivos, así como a impulsar un marco estatal coherente que garanta os mesmos dereitos en todo o Estado.

Comprometémonos a impulsar a formación obrigatoria do profesorado e do persoal negociador en realidades intersex, trans, asexuais, aromáticas e no conxunto da diversidade LGTBQA+, articulando esa formación coas federacións territoriais e con cada un dos sectores.

Comprometémonos a defender a protección legal e emocional das compañeiras e compañeiros LGTBQA+ nos seus centros de traballo, con atención específica á dimensión interseccional —clase, racialización, migración, idade, diversidade funcional— das discriminacións que sufrimos.

Comprometémonos a soste esta loita de forma continuada, dentro e fóra do 17M, porque os dereitos non se conmemoran: conquístanse, exércense e deféndense.

IX. Peche

Hoxe, 17 de maio, saímos da aula da Escola en Sagunt á rúa, ás redes, aos centros de traballo e ás mesas de negociación de todos os territorios. Saímos co aprendido, co deliberado, co escrito nos post-its e co que aínda non soubemos nomear.

Porque a loita LGTBQA+ é loita sindical, e a loita sindical é loita LGTBQA+. Porque ningún dereito está garantido mentres unha soa persoa LGTBQA+ teña que esconderse no seu centro de traballo, na súa aula ou na súa vida.

Existimos. Resistimos. Negociamos. Conquistamos.

Nin un paso atrás. Nin unha vida no armario.